

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเปรียบเทียบรูปแบบกลองมโหระทึกในประเทศไทย ประเทศจีน และประเทศเวียดนาม
ชื่อนักศึกษา	พรพล ปั่นเจริญ
สาขาวิชา	โบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์
ภาควิชา	โบราณคดี
ปีการศึกษา	2542

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงรูปแบบของกลองมโหระทึกที่พบในประเทศจีน ประเทศเวียดนาม และประเทศไทย โดยใช้รูปแบบทางลวดลายคนสวมขนนก และลายนกบินที่ปรากฏอยู่บนหน้ากลองมโหระทึกเป็นหลัก

กลองมโหระทึกที่พบในประเทศไทยมีทั้งหมด 34 ใบ และใช้รูปแบบการจำแนกกลองมโหระทึกตามระบบของเฮเกอร์ ระบบของจีน และระบบของเวียดนาม โดยใช้อย่างอิงจากหนังสือภาพกลองมโหระทึกที่พบในประเทศจีนและประเทศเวียดนาม

ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบกลองมโหระทึกที่พบในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นกลองมโหระทึกที่ได้รับอิทธิพลทางรูปแบบมาจากประเทศจีนและประเทศเวียดนาม

Thesis Title **Comparative Typology of Bronze Drum in Thailand ,China ,and
Vietnam**

Name **Pompol Pancharoen**

Concentration **Prehistoric Archaeology**

Department **Archaeology**

Academic Year **1999**

ABSTRACT

The main objective of this research is to compare the decorative elements on the bronze drums found in Thailand , China , and Vietnam. The dancer and flying bird motif on bronze drums are the main decorative elements considered as the meaning full attributes for comparision.

In this study, 34 bronze drums found in Thailand are examined and identified according to 3 existing systems for categorizing bronze drums ; namely the Heger , Chinese and Vietnam systems.

The result derived from the present study suggest that most of the bronze drums found in Thailand are closely related in style to those of China and Vietnam.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้เขียนขอขอบพระคุณ นายทองแถม
นาถจ้านง บรรณาธิการอาวุโสหนังสือพิมพ์สยามรัฐ

พันตำรวจเอก(พิเศษ) สุรินทร์ เสริมสวัสดิ์ศรี รองผู้บัญชาการตำรวจสันติ
บาลกอง 1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

นายคาบตำรวจ ประสิทธิ์ จันทคามิ หน่วยสันติบาล 1 กองกำกับการ 2 (ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ)

ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติทุก ๆ ท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ใน
การอนุญาตให้ผู้เขียนได้ถ่ายภาพลงมโหระทึกในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เพื่อใช้ใน
การประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ ภู่งจร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรพล นาถะพินธุ
ที่ท่านได้ให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ผู้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจท่านอื่น ๆ ที่ไม่อาจกล่าวนามมา ณ ที่นี้ได้
ทั้งหมด

คำนำ

กลองมโหระทึกเป็นศิลปโบราณวัตถุที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางความเชื่อ ซึ่งนิยมใช้กันในช่วงเวลาประมาณ 2,000-3,000 ปีมาแล้ว กลองมโหระทึกมีการพบภูมิ ภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศที่มีกลองมโหระทึกมากที่สุดคือ ประเทศจีน ประเทศเวียดนาม ส่วนในประเทศไทยจะมีการพบกลองมโหระทึกทั่วทุก 4 ภาคของไทย วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาในด้านการเปรียบเทียบรูปแบบทางลวดลายคนสวมขนนก ลายคนสวมขนนกนามธรรมและลายนกบินที่ปรากฏบนหน้ากลอง ออกกลอง เอวกลอง มโหระทึก

...ผู้เขียนหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงจะมีประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านทุกท่านและใช้เป็นหลักในการศึกษากลองมโหระทึกในระดับสูงต่อไป หากมีข้อผิดพลาดใดๆ ผู้เขียนขอน้อมรับเพียงผู้เดียว

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์